

คู่มือการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

งานวิเคราะห์นโยบายและแผน
สำนักงานปลัด เทศบาลตำบลท่ามะปราง

คำนำ

คู่มือแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำขึ้นเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนปฏิบัติงาน โดยได้รวบรวมความรู้ทางวิชาการและคู่มือวิชาการต่างๆ ที่ประกอบด้วยความสำคัญ วัตถุประสงค์ ประโยชน์กาจัดทำแผนการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนวิธีการเขียนแผนพัฒนาท้องถิ่นและตัวอย่างการเขียนโครงการประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ปฏิบัติงานได้นำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในการปฏิบัติงาน งานนโยบายและแผน สำนักงานปลัด เทศบาลตำบลท่ามะปลา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

งานวิเคราะห์นโยบายและแผน
สำนักงานปลัด
เทศบาลตำบลท่ามะปลา

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ แนวคิดของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑
๑.๒ ลักษณะของแผนพัฒนาท้องถิ่น	๒
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๒
๑.๔ ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓
ส่วนที่ ๒ กระบวนการดำเนินงาน	๔
๒.๑ แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๔
๒.๒ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ	๑๒
ส่วนที่ ๓ การเขียนแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๓
๓.๑ คำนิยาม	๑๓
๓.๒ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ	๑๓
๓.๓ ลักษณะสำคัญของแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๔
๓.๔ การแก้ไข เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง แผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๗
ส่วนที่ ๔ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๒๑
๔.๑ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๒๑
๔.๒ สรุปสาระสำคัญของหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง	๒๔

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ แนวคิดของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

นับตั้งแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๔ การปกครองท้องถิ่น ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ ที่กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง โดยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้า

ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่า การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาห้วงระยะเวลาของการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้แผนพัฒนาจังหวัด และการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสอดคล้องกับ แผนพัฒนาจังหวัด กระทรวงมหาดไทยจึงได้ดำเนินการจัดทำระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดไปจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ปัจจุบัน ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการจัดทำระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้เป็นปัจจุบัน

๑.๒ ลักษณะของแผนพัฒนาท้องถิ่น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ นิยาม “แผนพัฒนาท้องถิ่น” หมายความว่า แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้า และให้หมายความรวมถึงการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้น แผนพัฒนาท้องถิ่นจึงมีลักษณะดังนี้

๑. เป็นเอกสารที่แสดงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
๒. เป็นเอกสารที่แสดงแนวทางการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่ชัดเจน และมีลักษณะเฉพาะตัวที่ต้องดำเนินการให้เกิดผล
๓. เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาที่จะดำเนินการเป็นห้วงระยะเวลา
๔. เป็นเอกสารที่จะแสดงความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

๑.๓ วัตถุประสงค์การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. เพื่อให้การบริหารภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยมีแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือช่วยผลักดันและสนับสนุน
๒. เพื่อแสดงความสัมพันธ์และสอดคล้องกันระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและการจัดทำงบประมาณประจำปี
๓. เพื่อแสดงแนวทางและทิศทาง รวมทั้งเพื่อเป็นการประเมินผลการพัฒนาในช่วงเวลาแต่ละปีว่าสามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายหรือไม่
๔. เพื่อเป็นการจัดเตรียมแผนงาน โครงการพัฒนาต่าง ๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในเอกสาร เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ทันทีที่รับงบประมาณ

๑.๔ ประโยชน์การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. การบรรลุจุดมุ่งหมายตามยุทธศาสตร์การพัฒนา พันธกิจ และวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ซึ่งการบรรลุจุดมุ่งหมาย (Attention of objective) มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการวางแผน เพราะการวางแผนทุกครั้งย่อมต้องมีจุดมุ่งหมายปลายทางที่กำหนดไว้ ถ้าจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้มีความชัดเจน ก็จะช่วยให้การปฏิบัติตามแผนมีทิศทางมุ่งตรงไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างสะดวกและเกิดผลดี

๒. เกิดความประหยัด (Economical operation) การวางแผนเกี่ยวข้องกับการใช้สติปัญญาเพื่อคิดวิธีการให้องค์กรบรรลุถึงประสิทธิภาพ มีการประสานงานและสอดคล้องต่อเนื่องกัน ก่อให้เกิดความเป็นระเบียบและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

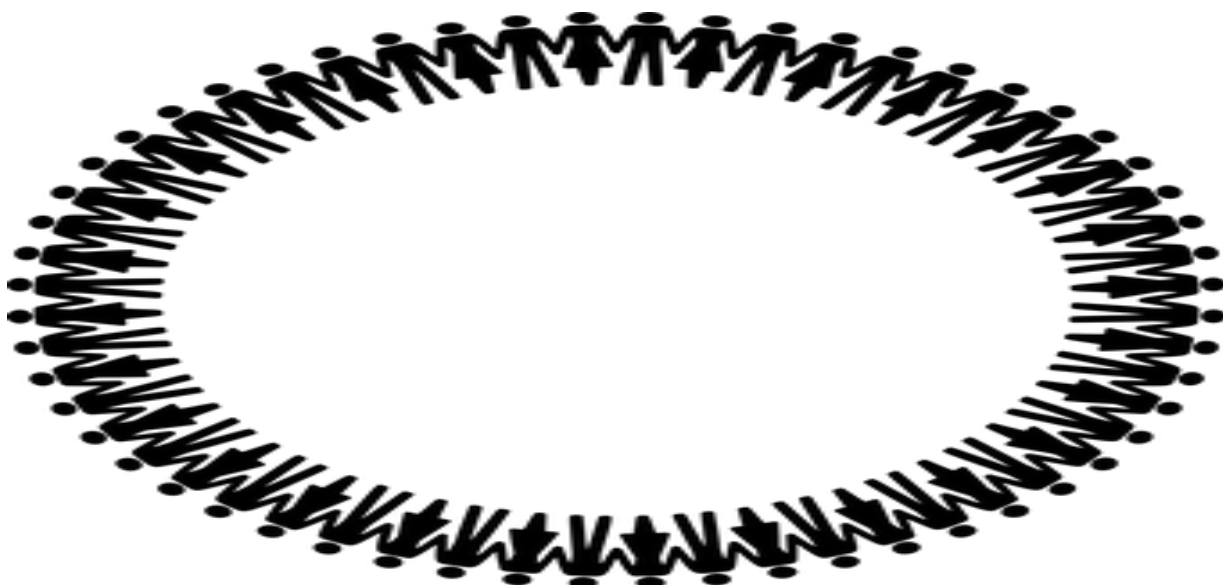
๓. ลดความไม่แน่นอน (Reduction of uncertainty) เนื่องจากการจัดเก็บรายได้ การใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม การวางแผนจะช่วยให้เกิดความแน่นอนในการใช้งบประมาณที่ผ่านการวิเคราะห์สภาพพื้นฐานของข้อเท็จจริง

๔. ผู้บริหารท้องถิ่นใช้เป็นเกณฑ์ในการควบคุม (Basic of Control) การดำเนินการกิจของเทศบาลได้ เพราะการวางแผนและการควบคุมเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้ ต้องดำเนินการควบคู่กันและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การควบคุมจะทำให้การใช้งบประมาณและการดำเนินโครงการสัมพันธ์กัน

๕. ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี (Better Coordination) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ช่วยสร้างความมั่นใจในเรื่องความเป็นเอกภาพที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายของเทศบาลในอนาคต ทำให้โครงการต่าง ๆ ที่วางแผนไว้ไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน รวมทั้งความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายด้วย

๖. ส่งเสริมนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ (Encourages innovation and Creativity) การวางแผนเป็นพื้นฐานการตัดสินใจ และเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้เกิดความคิดใหม่ๆ (นวัตกรรม) และความคิดสร้างสรรค์ เนื่องมาจากขณะที่มีการวางแผนจะเป็นการระดมความคิดของคณะทำงานทำให้เกิดโครงการใหม่ๆ ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

๗. พัฒนาแรงจูงใจ (Improves Motivation) เป็นการบ่งชี้ให้เห็นถึงความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานของผู้บริหาร และยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่สามารถรับรู้ความคาดหวังของหน่วยงานได้

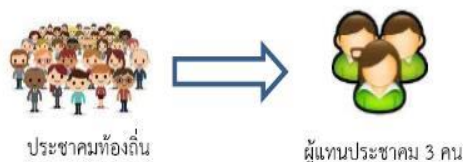
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ประกอบด้วย

๑) ปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	ประธานกรรมการ
๒) หัวหน้าส่วนราชการบริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	กรรมการ
๓) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น ที่ประชาคมท้องถิ่น	กรรมการ
คัดเลือกจำนวน ๓ คน	
๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน	กรรมการและเลขานุการ
๕) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
ที่ผู้บริหารมอบหมาย	

หมายเหตุ : กรรมการตามข้อ (๓) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

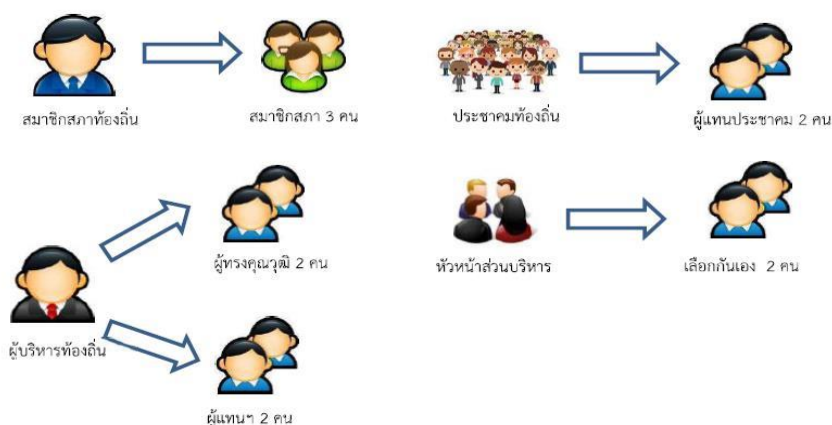
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

ประกอบด้วย

- ๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๓ คน
- ๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน
- ๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน
- ๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเอง จำนวน ๒ คน
- ๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน

หมายเหตุ : ๑. ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานกรรมการ และกรรมการอีกคนหนึ่ง ทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ

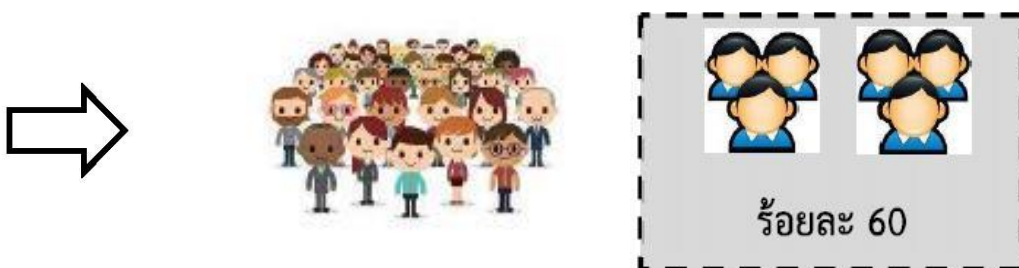
๒. กรรมการ ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

๒. การจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้รูปแบบการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น เพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามแนวทางหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว๐๖๐๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ หรือดำเนินการประชุมประชาคมท้องถิ่นตามรูปแบบที่เห็นว่าเหมาะสม ทั้งนี้ จะต้องเป็นไปตามมาตรา ๕๐ วรรคสองของพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ทั้งนี้ สัดส่วนของการประชุมประชาคมท้องถิ่นไม่ควรน้อยกว่าสัดส่วนประชาคม ร้อยละ ๖๐ ของประกาศสัดส่วนประชุมประชาคม (ระดับชุมชน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งในชุมชน หรือไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ ของตัวแทนจำนวนครัวเรือนในชุมชน ระดับนคร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ของประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งในเทศบาลนคร หรือ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕ ของตัวแทนจำนวนครัวเรือนในชุมชน) ตามแนวทางหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว๐๖๐๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙

การประชุมประชาคมท้องถิ่นระดับชุมชน กรณีการประชุมประชาคมท้องถิ่นไม่เป็นไปตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ ร้อยละ ๖๐ สามารถประชุมได้เมื่อองค์ประชุมประชาคมมาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ กรณีสัดส่วนประชาคมท้องถิ่นมาประชุมไม่ถึงร้อยละ ๒๐ ให้ดำเนินการประชุมประชาคมท้องถิ่นต่อไปได้ ถ้าสัดส่วนประชาคมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ โดยให้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นโดยละเอียดไว้ในรายงานการประชุมพร้อมรายงานผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย ตามแนวทางหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๐๖๒๔๗ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

การประชุมประชาคมท้องถิ่นระดับนคร กรณีการประชุมประชาคมท้องถิ่นไม่เป็นไปตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ ร้อยละ ๖๐ สามารถประชุมได้เมื่อองค์ประชุมประชาคมมาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ กรณีสัดส่วนประชาคมท้องถิ่นมาประชุมไม่ถึงร้อยละ ๒๐ ให้ดำเนินการประชุมประชาคมท้องถิ่นต่อไปได้ ถ้าสัดส่วนประชาคมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ โดยให้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นโดยละเอียดไว้ในรายงานการประชุมพร้อมรายงานผู้กำกับดูแล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย ตามแนวทางหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๐๖๒๔๗ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

กรณีสัดส่วนประชาคมน้อยกว่าร้อยละ ๖๐

ระดับชุมชน	ระดับนคร	หมายเหตุ
ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐	สามารถประชุมได้
ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓	- สามารถประชุมได้ - ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นโดยละเอียดในรายงานการประชุม

ตารางแสดงรูปแบบการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว๐๖๐๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙

ลำดับระดับชุมชน	ลำดับระดับนคร
๑) สมาชิกสภาเทศบาลนครในเขตเลือกตั้งชุมชนทุกคน	๑) สมาชิกสภาเทศบาลนครทุกคน
-	๒) ท้องถิ่นอำเภอ
-	๓) ปลัดอำเภอ
๒) ประธานชุมชนในชุมชน	๔) คัดเลือกประธานชุมชนในเขตเทศบาลนคร จำนวน ๖ คน
๓) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ/ผู้อำนวยการ โรงพยาบาล ที่มีหน่วยงานตั้งอยู่ในชุมชนนั้น ทุกคน	๕) คัดเลือกผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบล/ผู้อำนวยการโรงพยาบาลที่มีหน่วย ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนคร จำนวน ๕ คน
๔) ผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐ/เอกชน หรือหัวหน้าหน่วย การศึกษาอื่นๆ ที่มีหน่วยงาน ตั้งอยู่ในชุมชนนั้น ทุกคน	๖) คัดเลือกผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐ/เอกชน หรือหัวหน้าหน่วยการศึกษาอื่นๆ ที่มีหน่วยงาน ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนคร จำนวน ๕ คน
๕) หัวหน้าหรือตัวแทนส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ ที่มี หน่วยงานตั้งอยู่ในชุมชนนั้น นอกจาก (๓) และ(๔)	๗) คัดเลือกจากหัวหน้าหรือตัวแทนส่วนราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ที่มีหน่วยงานตั้งอยู่เขตเทศบาลนคร จำนวน ๕ คน * นอกจาก (๓) และ(๔)
๖) คัดเลือกจากกรรมการชุมชนในชุมชนนั้น จำนวน ๖ คน	๘) คัดเลือกจากคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล นคร จำนวน ๖ คน
๗) คัดเลือกจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำชุมชน (อส ม.) จำนวน ๔ คน	๙) คัดเลือกจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ ชุมชน (อสม.) ในเขตเทศบาลนคร จำนวน ๔ คน
๘) คัดเลือกจากสมาชิกอาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อป พร.) ในชุมชน จำนวน ๔ คน	๑๐) คัดเลือกจากสมาชิกอาสาป้องกันภัยฝ่ายพล เรือน (อปพร.) ในเขตเทศบาลนคร จำนวน ๔ คน
๙) คัดเลือกจากคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง ใน ชุมชน จำนวน ๔ คน	๑๑) คัดเลือกจากคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง ในเขตเทศบาลนคร จำนวน ๔ คน
๑๐) คัดเลือกจากกลุ่มอาชีพต่างๆ ในชุมชน จำนวน ๑๐ คน	๑๒) คัดเลือกจากกลุ่มอาชีพต่างๆ ในเขตเทศบาล นคร จำนวน ๑๐ คน
๑๑) คัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิ/ปราชญ์ชุมชน จำนวน ๔ คน	๑๓) คัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิ/ปราชญ์ชุมชน ใน เขตเทศบาลนคร จำนวน ๔ คน
๑๒) คัดเลือกจากอาสาพัฒนาชุมชน ในชุมชน จำนวน ๑๐ คน	๑๔) คัดเลือกจากอาสาพัฒนาชุมชน ในเขต เทศบาลนคร จำนวน ๑๐ คน
๑๓) คัดเลือกจากชมรมผู้สูงอายุ ในชุมชน จำนวน ๔ คน	๑๕) คัดเลือกจากชมรมผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาล จำนวน ๔ คน
๑๔) คัดเลือกจากองค์กรทางธุรกิจ ในชุมชน จำนวน ๕ คน	๑๖) คัดเลือกจากองค์กรทางธุรกิจ ในเขตเทศบาล นคร จำนวน ๑๐ คน
๑๕) คัดเลือกจากสื่อมวลชน จำนวน ๒ คน	๑๗) คัดเลือกจากสื่อมวลชน ในเขตเทศบาลนคร จำนวน ๓ คน
๑๖) ประธานหอการค้าจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรม จังหวัด	๑๘) ประธานหอการค้าจังหวัด ประธานสภา อุตสาหกรรมจังหวัด

สัดส่วนระดับชุมชน	สัดส่วนระดับนคร
๑๗) คัดเลือกจากบุคคล ตามที่เทศบาลนครได้กำหนดขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของประชากร ที่มีสิทธิเลือกตั้งในชุมชน หรือ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ ของตัวแทนจำนวนครัวเรือนในชุมชน	๑๘) คัดเลือกจากบุคคล ตามที่เทศบาลนครได้ กำหนดขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ของประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งในเทศบาลนคร หรือ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕ ของตัวแทนจำนวนครัวเรือนในชุมชน

๓. การจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ให้ดำเนินการภายใต้หลักประชารัฐ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาคมในพื้นที่ ในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมแก้ปัญหาปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทำให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสุจริต โปร่งใส ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณภาพ

๔. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามเค้าโครงแผนพัฒนาท้องถิ่น รายละเอียดตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๕๗๔๗ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ ประกอบด้วย ๕ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

- ๑.๑ ที่ตั้งของชุมชน (แผนที่ประกอบ)
- ๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ
- ๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ
- ๑.๔ ลักษณะดิน

๒. ด้านการเมืองการปกครอง

- ๒.๑ เขตการปกครอง
- ๒.๒ การเลือกตั้ง

๓. ประชากร

- ๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร (ข้อมูลเปรียบเทียบย้อนหลัง ๓-๕ ปี และการ คาดการณ์ในอนาคต)
- ๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

๔. สภาพสังคม

- ๔.๑ การศึกษา
- ๔.๒ สาธารณสุข
- ๔.๓ อาชญากรรม
- ๔.๔ ยาเสพติด
- ๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

- ๕.๑ การคมนาคมขนส่ง (ทางบก, ทางน้ำ, ทางราง, ทางอากาศ ฯลฯ)
- ๕.๒ การไฟฟ้า
- ๕.๓ การประปา
- ๕.๔ โทรศัพท์
- ๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง

๖. ระบบเศรษฐกิจ

- ๖.๑ การเกษตร
- ๖.๒ การประมง
- ๖.๓ การปศุสัตว์
- ๖.๔ การบริการ
- ๖.๕ การท่องเที่ยว
- ๖.๖ อุตสาหกรรม
- ๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ
- ๖.๘ แรงงาน

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

- ๗.๑ การนับถือศาสนา
- ๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี
- ๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น
- ๗.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

- ๘.๑ น้ำ
- ๘.๒ ป่าไม้
- ๘.๓ ภูเขา
- ๘.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๙. อื่นๆ

ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

- ๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
- ๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่
- ๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด
- ๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ๒.๑ วิสัยทัศน์
- ๒.๒ ยุทธศาสตร์
- ๒.๓ เป้าประสงค์
- ๒.๔ ตัวชี้วัด
- ๒.๕ ค่าเป้าหมาย
- ๒.๖ กลยุทธ์
- ๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์
- ๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

- ๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๓.๒ การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๓ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

๓.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน

๓.๒ บัญชีโครงการพัฒนาท้องถิ่น

ส่วนที่ ๔ การติดตามและประเมินผล

๔.๑ การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

๔.๒ การติดตามและประเมินผลโครงการ

๔.๓. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

๔.๔ ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

๔.๔.๑ ผลกระทบนำไปสู่ออนาคต

๔.๔.๒ ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

สรุปขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน มาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและข้อมูลนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

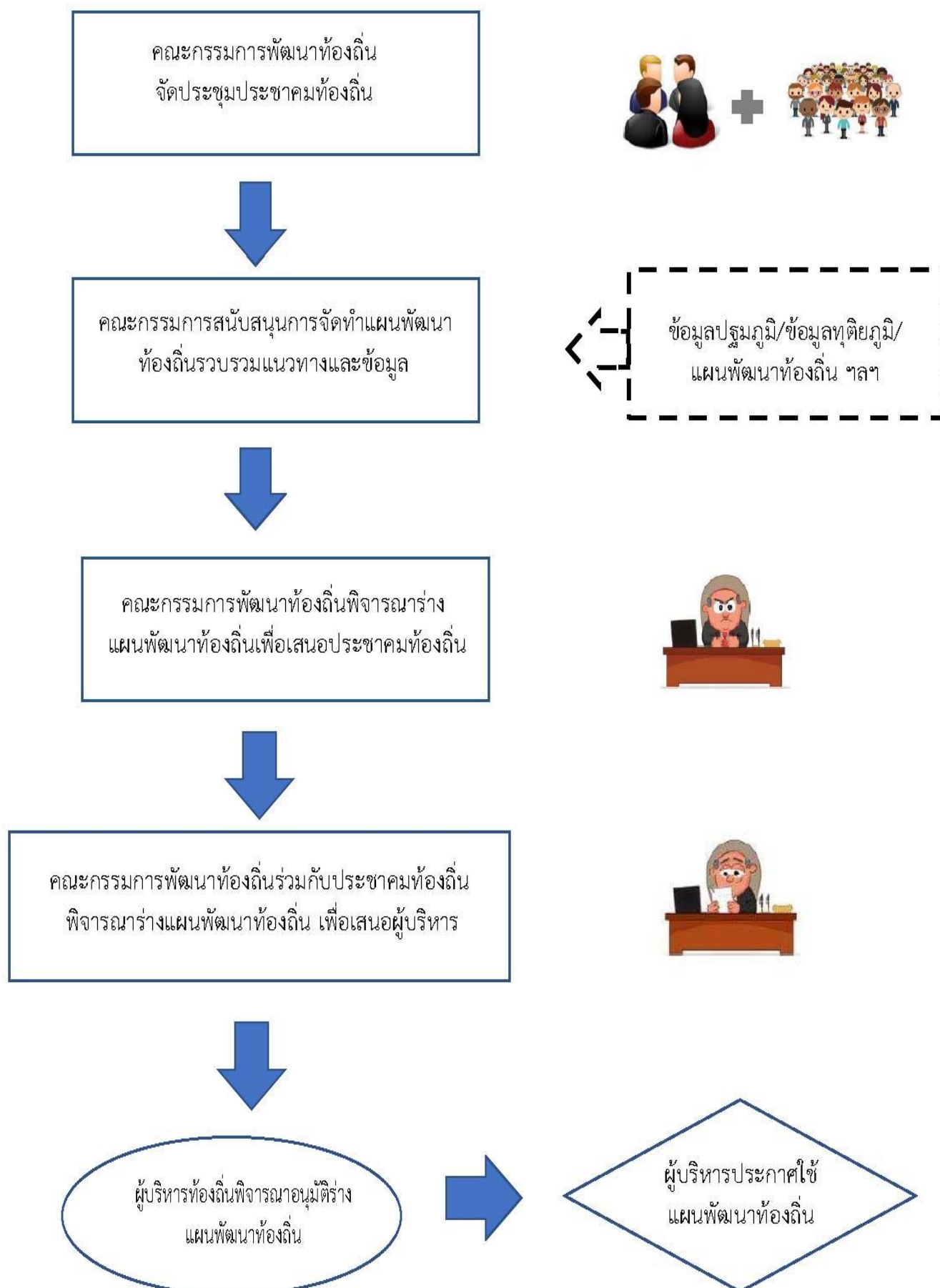
๓. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอประชาคมท้องถิ่น

๔. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับประชาคมท้องถิ่น ร่วมพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น แล้วเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๕. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นและประกาศใช้

สรุปขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒.๒ การนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ

เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสม โดยนำโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่นไปจัดทำงบประมาณตามที่กำหนดไว้ เช่น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้นำโครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ไปใช้กรณีที่จะนำโครงการพัฒนาที่อยู่ในปีพ.ศ. ๒๕๖๒ ๒๕๖๓ ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๕ ไปดำเนินการ จะต้องเข้าสู่ขั้นตอนของการแก้ไข เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

ส่วนที่ ๓

การเขียนแผนพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ คำนิยาม

แผนพัฒนาท้องถิ่น หมายความว่า แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนา ที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าและให้หมายความรวมถึงการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

โครงการพัฒนา หมายความว่า โครงการที่ดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ เพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

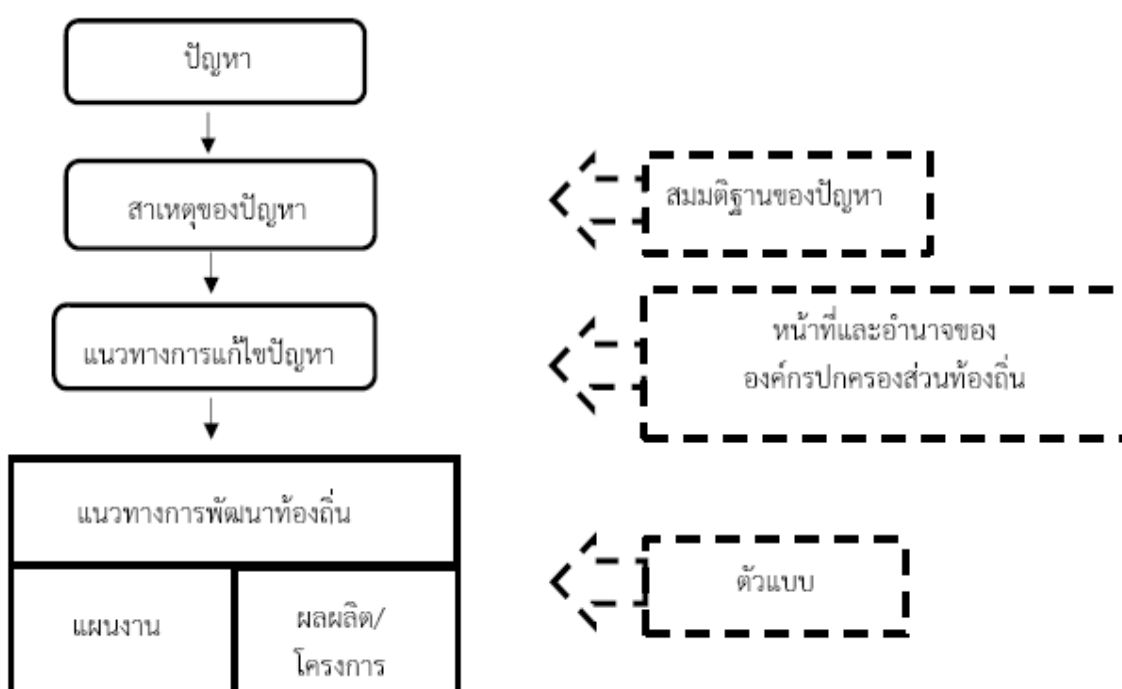
การแก้ไข หมายความว่า การแก้ไขข้อผิดพลาดในแผนพัฒนาหรือแผนดำเนินงานให้ถูกต้องโดยไม่ทำให้วัตถุประสงค์และสาระเดิมเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการแก้ไขแผนพัฒนาเป็นอำนาจของนายกเทศมนตรี

การเพิ่มเติม หมายความว่า การเพิ่มโครงการที่ไม่มีอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ปรากฏไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

การเปลี่ยนแปลง หมายความว่า การทำให้คุณลักษณะ ปริมาณ คุณภาพของโครงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม หรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินการโดยทำให้วัตถุประสงค์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

๓.๒ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๕ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสมในช่วงของแผนนั้น รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตัวแบบแผนพัฒนาท้องถิ่น

รายละเอียดตัวแบบแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อนำไปจัดทำงบประมาณรายจ่าย ประกอบด้วย

แบบ ผ.๐๑ : บัญชีสรุปโครงการพัฒนา

แบบ ผ.๐๒ : รายละเอียดโครงการพัฒนา

แบบ ผ.๐๑ : รายละเอียดโครงการพัฒนา สำหรับโครงการที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบ ผ.๐๓ : บัญชีครุภัณฑ์

๓.๓ ลักษณะสำคัญของแผนพัฒนาท้องถิ่น

ประกอบด้วย

๑. โครงการ
๒. วัตถุประสงค์
๓. เป้าหมาย
๔. งบประมาณและปีที่ผ่านมา
๕. ตัวชี้วัด (KPI)
๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก

๑. โครงการ หมายถึง กระบวนการทำงานจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยการจัดทำโครงการในแผนพัฒนาจะต้องมีวัตถุประสงค์สนองต่อแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ชื่อโครงการมีความชัดเจนมุ่งไปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อ่านแล้วเข้าใจว่าจะพัฒนาอะไร เช่น

- โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล.....
- โครงการขยายเขตไฟฟ้า.....
- โครงการแข่งขันกีฬา.....
- โครงการส่งเสริมอาชีพ.....

๒. วัตถุประสงค์ หมายถึง เป้าหมายหรือผลที่ต้องการให้บรรลุโครงการต้องกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับความเป็นมาของโครงการ หลักการและเหตุผลมีความเป็นไปได้ชัดเจนมีลักษณะเฉพาะเจาะจง

วัตถุประสงค์ ให้เขียนคำว่า “**เพื่อ**” ขึ้นก่อนเสมอ เช่น

- โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล.ถนนลำพูน-ป่าซาง

วัตถุประสงค์ : **เพื่อ**ก่อสร้างถนนให้ได้มาตรฐาน หรือ

เพื่อให้ประชาชนสัญจรไป-มา ได้สะดวก

- โครงการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ : **เพื่อ**ให้ประชาชนสามารถนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) หมายถึง สภาพที่อยากให้เกิดขึ้นในอนาคต เป็นทิศทางที่ต้องไปให้ถึง เป้าหมายชัดเจน สามารถระบุจำนวนเงินเท่าไร กลุ่มเป้าหมายคืออะไร มีผลผลิตอย่างไร พื้นที่ดำเนินงาน และ ระยะเวลาดำเนินงาน

ตัวอย่าง

เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้อย่างถูกต้อง

- โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล.ถนนลำพูน-ป่าซาง

เป้าหมาย : ก่อสร้างถนน ค.ส.ล. ขนาดกว้าง ๒.๐๐ เมตร หนา ๐.๑๕ เมตร ความยาวไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ เมตร หรือพื้นที่รวมไม่น้อยกว่า ๒,๔๐๐ ตารางเมตร (ตามแบบแปลนที่เทศบาลกำหนด)

- โครงการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย : มีการสาธิตการเกษตรอินทรีย์และเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับประชาชนในเขตเทศบาล จำนวน ๑,๐๐๐ คน

๔. งบประมาณและที่ผ่านมา หมายถึง แผนที่แสดงออกในรูปตัวเงิน ที่มีความสอดคล้องกับผลผลิตโครงการ โดยงบประมาณโครงการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ ๕ ประการ ในการจัดทำโครงการ ได้แก่

๑. ความประหยัด (Economy)
๒. ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency)
๓. ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)
๔. ความยุติธรรม (Equity)
๕. ความโปร่งใส (Transparency)

- งบประมาณต้องมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)
- การประมาณการราคาเพื่อการพัฒนาต้องให้สอดคล้องกับโครงการ ตามหลักวิชาการ หลักของราคากลาง ราคากลางท้องถิ่น มีความโปร่งใสในการกำหนดราคาและตรวจสอบได้ในเชิงประจักษ์ในการนำไปตั้ง งบประมาณรายจ่าย เงินสะสม หรือรายจ่ายพัฒนาที่ปรากฏในรูปแบบอื่นๆ

๕. ตัวชี้วัด (Key Performance Indicator : KPI) หมายถึง การกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จของงาน ที่มีการกำหนดดัชนีชี้วัดผลงานที่สามารถวัดได้ (measurable) ใช้บอกประสิทธิผล (effectiveness) ใช้บอก ประสิทธิภาพ (efficiency) ได้ เช่น จำนวนร้อยละ , อัตราส่วน , ระยะทาง เป็นต้น

ตัวอย่าง

การกำหนดตัวชี้วัด (KPI) ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ

- โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล.ถนนลำพูน-ป่าซาง

ตัวชี้วัด : ถนนได้รับการก่อสร้าง จำนวน ๑ สาย

- โครงการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด : ร้อยละ ๘๐ ของกลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและมีทักษะการดำรงชีพแบบพอเพียง

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ หมายถึง ผลที่ได้รับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริงจากการดำเนินการตามโครงการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การได้ผลหรือผลที่เกิดขึ้นจะต้องเท่ากับวัตถุประสงค์หรือมากกว่า วัตถุประสงค์ ซึ่งการเขียนวัตถุประสงค์ควรคำนึงถึง

๑. มีความเป็นไปได้และมีความเฉพาะเจาะจงในการดำเนินงานตามโครงการ
๒. วัดและประเมินผลระดับของความสำเร็จได้
๓. ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากที่สุดและสามารถปฏิบัติได้
๔. เป็นเหตุเป็นผลสอดคล้องกับความเป็นจริง
๕. ส่งผลต่อการบ่งบอกเวลาได้

ตัวอย่าง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

- โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล.ถนนลำพูน-ป่าซาง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ประชาชนได้รับความสะดวกในการสัญจรไปมา

- โครงการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ประชาชนสามารถนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก หมายถึง หน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติโครงการและรับผิดชอบโครงการ

ตัวอย่าง

- โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล.ถนนลำพูน-ป่าซาง

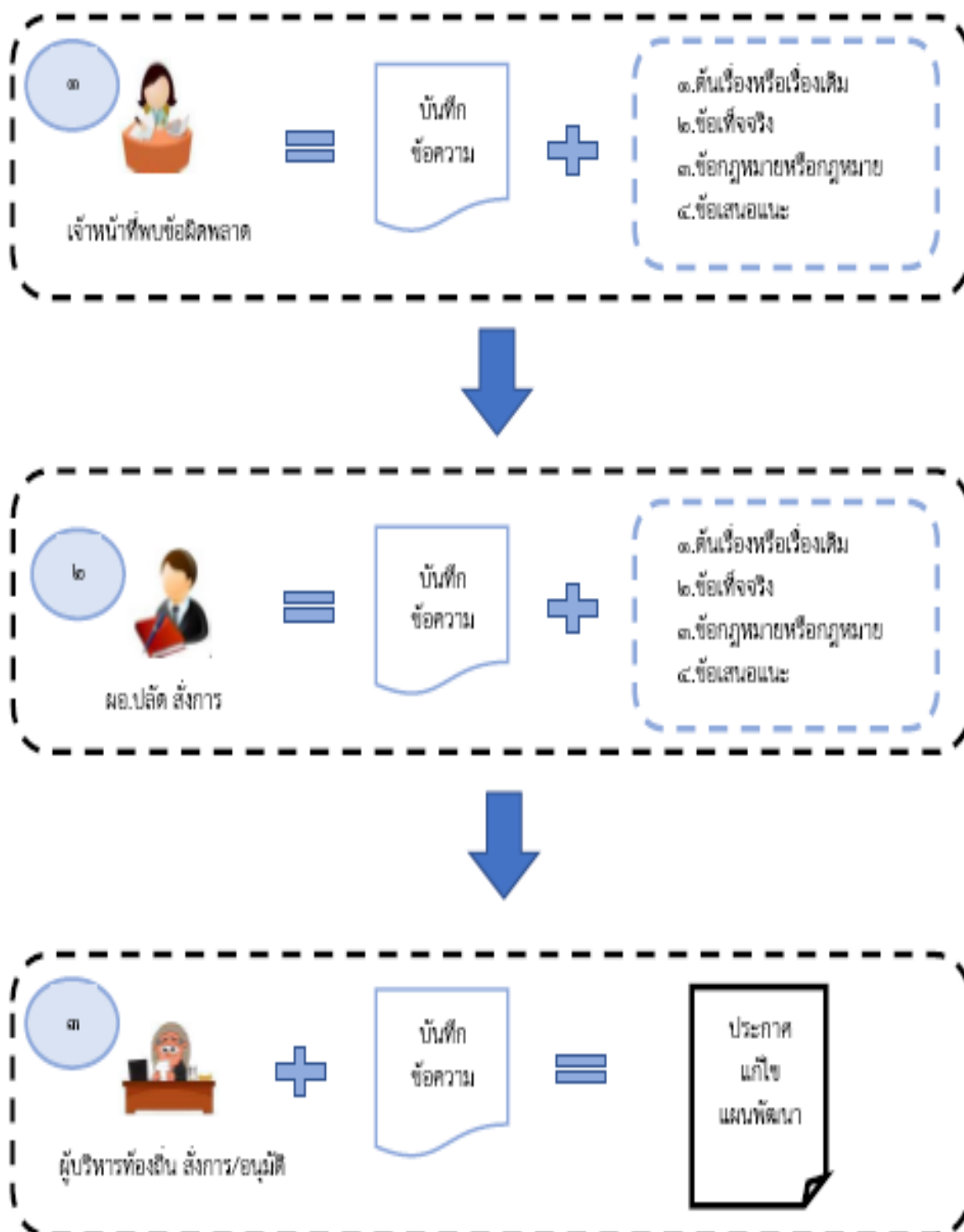
หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก : กองช่าง

- โครงการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก : กองสวัสดิการสังคม

๓.๔ การแก้ไข เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. “การแก้ไข” หมายความว่า การแก้ไขข้อผิดพลาดในแผนพัฒนาหรือแผนดำเนินงานให้ถูกต้อง โดยไม่ทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญเดิมเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการแก้ไขแผนพัฒนา เป็นอำนาจของนายกเทศมนตรี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อ ๒๑ หมวด ๔

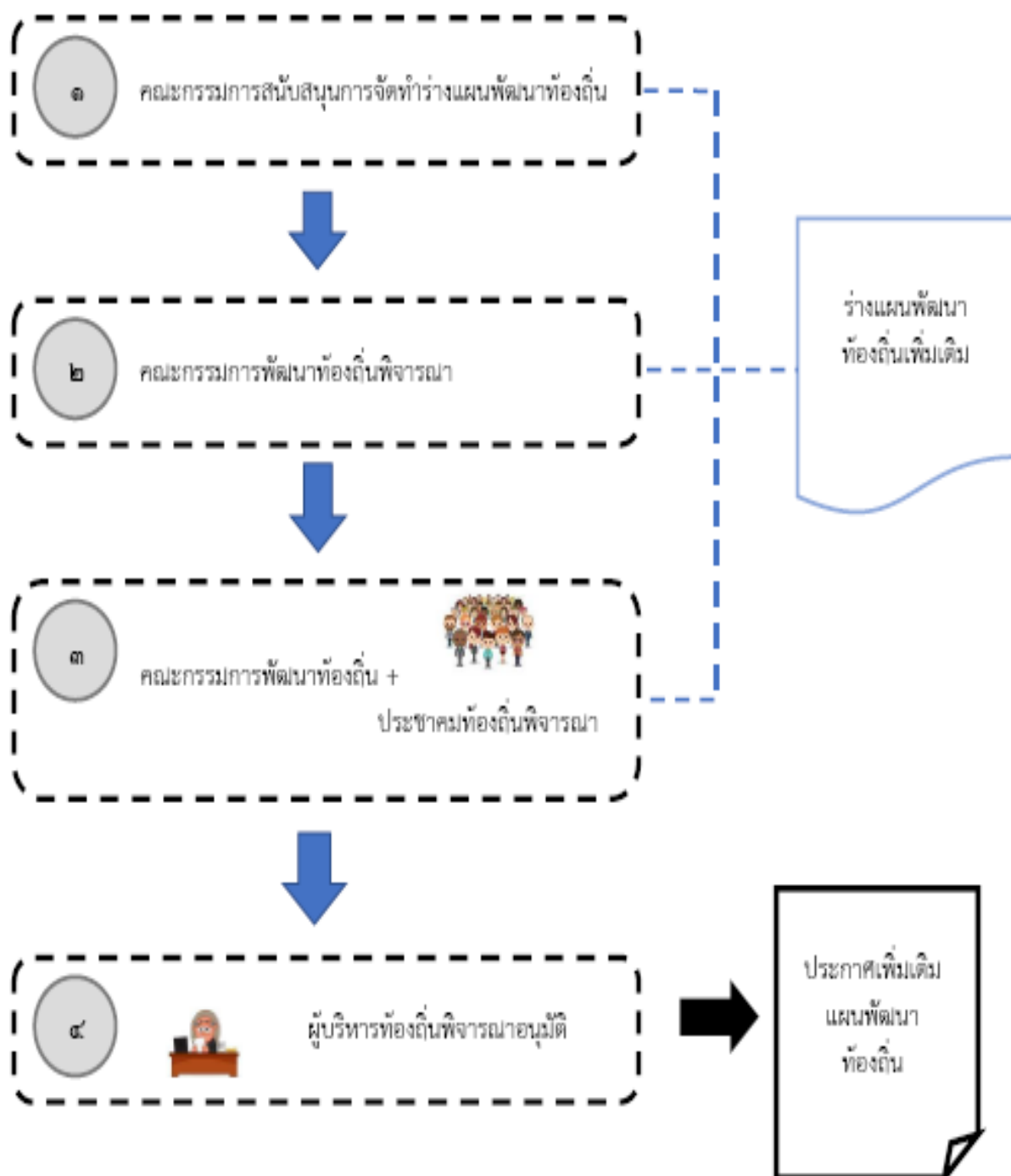

๒. “การเพิ่มเติม” หมายความว่า การเพิ่มโครงการที่ไม่มีอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ปรากฏไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งการเพิ่มเติมแผนพัฒนาจะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อ ๒๒ หมวด ๔ ดังนี้

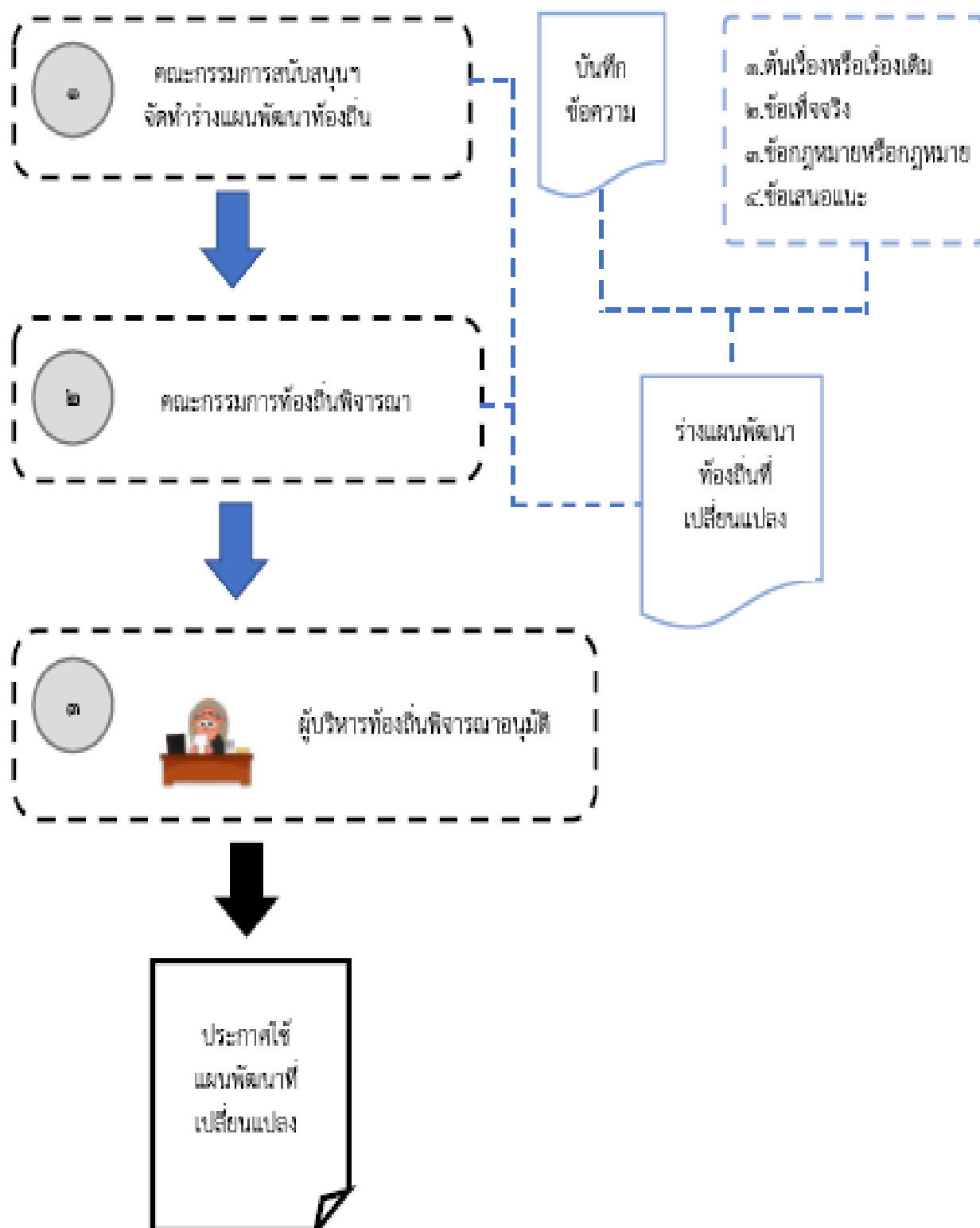
(๑) คณะกรรมการการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม พร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม

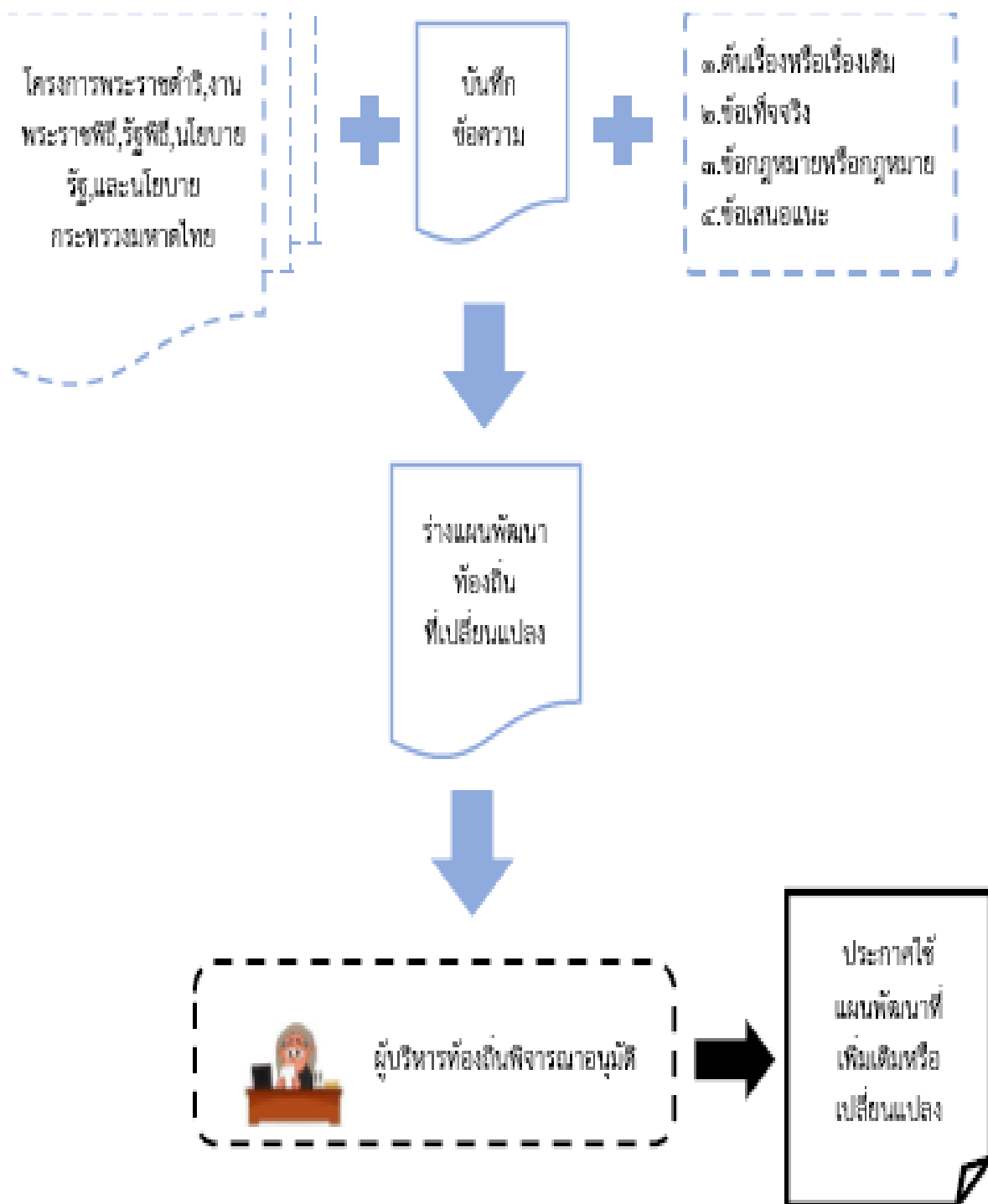
(๓) เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้

๓. “การเปลี่ยนแปลง” หมายความว่า การทำให้คุณลักษณะ ปริมาณ คุณภาพของโครงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินการ โดยทำให้วัตถุประสงค์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อ ๒๒/๑ การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และเมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ผู้บริหารประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้

หมายเหตุ : ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อ ๒๒/๒ ในกรณีการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับโครงการพระราชดำริ งานพระราชพิธี รัฐพิธี นโยบาย รัฐ และนโยบายกระทรวงมหาดไทย ให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น และเมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว

ส่วนที่ ๔

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีดังนี้

กฎหมาย/ระเบียบ	รายละเอียด
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย มาตรา ๗๓ รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิด ความสะดวกรวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติและปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ มาตรา ๒๕๐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ มาตรา ๒๕๐ วรรคสอง การจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา ๒๕๓ ในการดำเนินงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบตลอดทั้งมีกลไกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	มาตรา ๕๓/๑ วรรคสี่ เมื่อประกาศใช้แผนพัฒนาจังหวัดแล้ว การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการดำเนินกิจการของส่วนราชการและหน่วยงานอื่นของรัฐทั้งปวงที่กระทำในพื้นที่จังหวัด ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดดังกล่าว
พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	มาตรา ๕๐ วรรคสอง การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

กฎหมาย/ระเบียบ	รายละเอียด
พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. ๒๕๔๒	มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้ (๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ฯลฯ
พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑	มาตรา ๒๑ สภาองค์กรชุมชนเสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไข และการพัฒนาต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไขหรือความต้องการของประชาชนอื่นเกี่ยวกับการบริการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดให้มีเวทีการปรึกษาหารือกันของประชาชนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่มีผลหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ทั้งนี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็น ผู้ดำเนินการหรือเป็นผู้อนุญาตให้ภาคเอกชนดำเนินการต้องนำความเห็นดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วย การบริหารงานจังหวัดและ กลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑	มาตรา ๑๙ วรรคสาม เมื่อแผนพัฒนาจังหวัดได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและประกาศใช้แล้ว การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการดำเนินกิจการของจังหวัดและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดดังกล่าว
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีพ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	มาตรา ๖ การบริการกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้ ๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน ๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจรัฐ ๓) มีประสิทธิภาพกิจและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น ๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ ๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	ข้อ ๒๒ ให้ใช้แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณ ให้หัวหน้าหน่วยงานจัดทำงบประมาณการรายรับและประมาณการรายจ่าย และให้หัวหน้าหน่วยงานคลังรวบรวมรายการการเงินและสถิติต่างๆ ของทุกหน่วยงานเพื่อใช้ประกอบการคำนวณขอตั้งงบประมาณเสนอต่อเจ้าหน้าที่งบประมาณ

กฎหมาย/ระเบียบ	รายละเอียด
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	ข้อ ๘๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจใช้เงินสะสมได้ โดยได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่นภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้ (๑) ให้กระทำได้เฉพาะกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือตามที่กฎหมายกำหนด
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙	ข้อ ๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจตั้งงบประมาณให้เงินอุดหนุนหน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนได้ภายใต้หลักเกณฑ์ ดังนี้ (๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นสมควรให้เงินอุดหนุนแก่หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนให้นำโครงการขอรับเงินอุดหนุนของหน่วยงานดังกล่าว บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	ข้อ ๒๕ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ รายจ่ายเพิ่มเติม และ งบประมาณจากเงินสะสมในช่วงของแผนนั้น รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐	ข้อ ๑๗ การช่วยเหลือประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำโครงการแสดงสาระสำคัญของกิจกรรมที่ต้องดำเนินการและบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น และตั้งจ่ายในข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ

๔.๒ สรุปสาระสำคัญของหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. แนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย **ด่วนที่สุด** ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว๐๖๐๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙

๒. แนวทางการดำเนินการแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย **ด่วนที่สุด** ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๕๗๙๗ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

๓. แนวทางการดำเนินการแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย **ด่วนที่สุด** ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๖๒๔๗ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

๔. แนวทางการดำเนินการแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย **ด่วนที่สุด** ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๐๓๕๗ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑

๕. การดำเนินงานตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย **ด่วนที่สุด** ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๐๕๔๑๓ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๑

๖. ชักซ้อมแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๖๐๔๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

๗. ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย **ด่วนที่สุด** ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒